

IVAN DOLENJEC:

Šolsko naznanilo.

amica, mamica, počitnice imamo, dva meseca prosto in naznanila smo dobili!

S tem klicem je Milovan pridrl v sobo in bil z enim skokom pri mami. Tesno se je privil k njej in pritisnil svoj vroči obrazek k njenemu licu. Kako je bil srečen, da je mogel napraviti mami tako veselje! Dolgo se je trudil in učil, sedaj pa je prinesel domov same prav dobre rede.

Milovan je končal prvi gimnazijski razred. Uči se rad in marljivo, vedno je med najpridnejšimi učenci. Ko je prinesel prvo polletje šolsko izpričevalo, ga je še mogel pokazati očetu, ki je bil hudo bolan. Nekaj dni pozneje je umrl, pridni sinko mu je napravil zadnje veselje.

Po smrti ljubljenega očeta je bilo v hiši vse prazno in žalostno; mama je pritajeno ihtela, petletna Zorica jo je plaho pogledovala in tiho sedela v kotu. Neštetokrat je vprašala brata: „Milovan, zakaj joče mamica, ali zato, ker ni očeta? Saj pride kmalu nazaj, kaj ne, Milovan?“

Kaj naj ji odgovori, ali ji naj pove, da se oče ne vrne nikdar več, ali naj jo tolaži, ko je sam tako žalosten in potr? Nič več se ni mogel učiti, molče je posedal pred knjigo ali strmel skozi okno. Zanimarjal je šolo vedno bolj, in opomini so se množili. To se je zdelo kaj čudno gospodu profesorju in nekega dne je vprašal prej tako pridnega učenca, zakaj je nekaj časa tako žalosten.

Šele tedaj se je Milovan razjokal. Vse one vroče solze, ki jih je ubogi otrok toliko časa skrival pred materjo in sestro, so privrele na dan, in potožil je učitelju svoje gorje. Z milo, očetovsko besedo ga je dobri gospod potolažil, prepričal ga je, da bo veliko slabši, če bo se nadalje zanemarjal šolo.

„Glej, Milovan,“ mu je dejal prijazno, „ti si sedaj svoji mami edina tolažba. Bodi priden, da ne boš še povečal njene žalosti. Kaj ti je rekel pokojni oče na smrtni postelji, ali te ni prosil, da bodi priden in marljiv? Kako bi bil žalosten, če bi videl, da je postal njegov sinko len, da se je tako predrugačil!“

Te besede so res učinkovale. Milovan se je še isti dan nanovo lotil učenja. Pri vsakem delu, pri vsakem koraku ga je vodila sladka misel, da gleda nanj oče z neba in da mora razveseliti mater.

Polagoma se je v srca vseh naselil zopet mir, s tiho žalostjo so se spominjali očeta. Milovan se je neutrudno učil in se vse dolge tedne veselil dneva, ko dobi naznanilo. Komaj ga je imel v rokah, je hitel domov in prišel v sobo ves razgret in upehan.

Mamica je ravno šivala pri oknu, Zorica pa se je igrala zraven nje. Ko je deček pokazal lepe rede, so se mamici zalesketale v očeh solze sreče, in rahlo je božala kodrasto sinkovo glavo. Zorica je vsa začudena gledala ta prizor, tudi ona bi se bila rada pritisnila k materi.

„Mamica, jaz bom tudi pridna, veš, mamica!“ se je prilizovala.

„Ti da boš pridna? Ej, pojdi no!“ se je smejal Milovan, prijel sestrico za roke in plesal z njo po sobi. Tako je bil srečen, da bi bil najrajši zaukal.

Z blaženim nasmehom je gledala mamica vesela otroka, ozrla se je na moževo sliko, kakor bi hotela reči: „Glej, kako sta pridna, lahko si jih vesel!“ Tiha radost ji je napolnila srce in vroča molitev za srečo in blagor njenih dveh ljubljencev je zakipela proti nebu.

K.:

Zopet doma!

I.

olnce se je bližalo zatonu. Pred hišico, ki je stala osamljena na griču, je sedela na klopi mlada žena. Poleg nje se je igralo v mehki travici zlatolaso dekletce petih let — mala, ljubka Zorka. Z neskončno ljubeznijo je počivalo materino oko na ljubkem detetu, a krog usten se je črtala ženi bolestna poteza. Večkrat je pogledovala proti dolini, kjer se je vila bela cesta, ki je po njej vsak dan drdral poštni voz. In takrat je vedno upala, da pride toli težko pričakovano pismo od dragega moža, ki daleč v tuji zemlji stoji v vojnih vrstah. Dan za dnevom, teden za tednom čaka, trepeta in — upa. Zlato njeno dete pa sklepa vsako jutro nežne ročice k molitvi: „Da bi kmalu prišel oče iz vojne!“

Glej, tam daleč v dolini se pojavi znana postava. Poštni sel je. Res je ubral pot proti samotni hišici. „Zorka moja, oče piše!“

Deklica takoj popusti igrače, se privije k mamici in obe gledata po poti navzdol. Čim bliže prihaja poštni sel, tem tesneje je ženi pri srcu. Otroka vzame v naročje in ga tesno, tesno pritisne k sebi. Vstati ne